

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklamációk
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felélős szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztéségi közlemények lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszerű hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitlert petítor ára 50 fill.

Az önértetes nép.

A jobbágyok felszabadításától a mai napig közel 60 esztendő telt el. Több mint félézár éve, hogy a nép a baromi sorsból emberi méltóságra emelkedett, hogy tudatára ébredt annak, hogy ő is az Isten ké-pére alkotott olyan teremtmény, mint a kiváltságos ember. Ebből a 60 esztendőből ötvenöt év jó tanúságokat eredményezett. A felszabadult nép a szabadság mérgét nem teli pohárral itta, hanem bölcs vezetés utmutatása mellett szűresölte, és nemhogy ártott neki az ekként kis adagokban szedett mérég, sőt használt. Ember kezdett lenni. Növekedett az önértete, de e mellett elismerte szellemi alárendeltségét. Nem hunyászzkodott többé meg, csak érezvén gyengébb voltát, bölcsen illeszkedett bele abba a keretbe melyben élni az új rend kényszeríté. Egy szóval a felszabadult nép nem volt elkapatott ismert és elfogadott tekintélyt maga fölött, anélkül, hogy gyáva szolganép módjára viselkedett volna.

Öt esztendő óta azonban nagyot fordult a világ. Azóta kiserelődött a nép, és tulteng benne a hamis önértet. Nem megyünk messzire, csak a tótságban maradunk, ahol ez a metamorfosis a nép léleknek tan nagyobb mérvben történt meg, mint egyebütt. Ez a tótsági nép ezelőtt jámbor volt, előjáróit tisztelte s vezetőiben jóakaróit látta. Pár esztendő óta ki van cserélve, ki van forgatva régi mivoltából. Zabolátlan,

nyers, rosszindulatu és tekintélyt absolute nem ismer, hacsak szüksége nincsen valamire, amikor is a hivatal szobák sarkai-ban meggörnyedt háttal könyörög és alá-zatoskodik.

Ánde künn a faluban vagy pláne a mezőn! Mekkora urak e parasztek! Hogy dühöng bennük a virtus, az önértet! Azt látnátok, ti véres száju demagógok kik így szarvakat növesztettetek ennek a békés népeknek!!!

Megtörtént episodok juttatják ezeket a szomorú dolgokat eszünkbe. Valami érthetelen önértet, hóbert, brutális krakeralia szállta meg a tótsági népet, mely minden ok nélkül képes egy kabátos embert a legvakmerőbb szidalmakkal illetni, ugyanazt a kabátos embert, akihez alkalomadtán alázatosan csuszva botorkál be, ha szükségé van rá.

Le az urakkal! Ez a jelszavuk. És a demagógia szótárából vett több ilyen jeles kifejezés. Hangoztatják pedig e szavakat most, abban a korban, melyben az anyagi jólét eddig el nem ért állapotában vannak, Szinte usznak a pénzben. A nagy gazdasági válság nekik óriási haszon! Mi lesz e népből — ily tultengett önértet mellett — ha nyomoruságosabb esztendőket lát, ha megélhetési viszonyai rosszabbodnak! Egy modern pór lázadás annak minden borzalmával.

Itt az utolsó óra, hogy a javítás munkája megkezdessék! A hatóságoknak kemény

szigort ajánlunk e brutális önértet letörésére. Azután pedig az iskola és a nép-nevelés tegye meg a kötelességét, de becsületesen és őszintén. Neveljék és javítsák a népet, hogy ne lásson minden kabátos emberben ellenséget.

Felhívás. a pusztaszeri sikon álló millenárius emlékmű előtt f. évi szeptember hó 15-én (vasárnap) délelőtt 9 órakor tartandó Országos Árpád-Ünnepre.

Magyar Hazánk Polgárai!

Ezer esztendő telt el azóta, hogy elhalt honserző Árpád fejedelem, aki hadával és népével az ázsiai őshazából e tájakra beérkezett. Aki sátrát a szeri pusztán felütötte s pihenőt rendelvén a hadak nagy utja után, vezértársaival és népe nagyjaival törvényeket szerze nemzetének; megújította az Etlközön kööltt verszerződést, hogy ezen az alapon népe és hazája megálljon mindenha,

Ezer esztendeje, hogy a honfoglaló hős megtért atyáihoz, szent örökét népe erős lelkére, bátor szívére és harcokat kibíró karjára bízván.

Ezer esztendő a halandóknak nagy idő, de csak egy pillanat a halhatatlannak idő-számitásában, kiknek életidejét tetteik és alkotásaik nagyságával mérik.

Honszerző Árpád fejedelem ezer éves halotti álma egy haza és egy nemzet ezer éves életét jelenti. Nemzetek, országok

TÁROZA.

A kertilakban.

— N. G. Green. —

A leány magas, karesu teremtés volt, virág-szerű arczeal. A szobalánya a ki ezelött dada volt mellette, éppen most adott rá sárga selym-ruhát, melynek bő ujjából szinte világitani látszott hóféhér karja. Egyetlen ékszere egy aranyláncocska volt, egy szívvel. Keblére egy szál vörös rózsát tűzött.

— Azt hiszi, Nana, hogy kapok tánczost? — kérdezte szomorú mosolyal. — Ugy érzem, mintha ma még kellemetlenségek érnének.

— Badarság, Hester! Kisasszony. Mit szólna Danvers ur, ha ezt hallaná?

E szavakra a Dorrington Hester arcza földvidult. Gyors léptekkel ment a fogadószoba felé, a hol már egy fiatal férfi várt rá.

Édes, mily szép ma! — mondta elragadtatással az ifju.

A leány vállára hajtotta a fejét, s boldogan szólt:

— Gérald, egyetlenem! . . .

É perczben kocsirohogás hallatszott, s egymásután álltak meg a ház előtt a vendégeket szállító fogatok. A szomszéd birtokosnál nagy bál volt készülöben s Dorringtonnak hatórai ebédet adott a bábra meghívottaknak.

Két asztalnál terítettek: az egyiknél Dorrington-

tonné, a másiknál Hester ült az asztalfőn. Utóbinak egyik szomszédja Danvers volt, a másik pedig egy negyven év körüli férfi.

— Tehát ma este Balham Abbeyban tánczolunk? — kérdezte Hestertől. — Csak arra figyelemzetem, hogy a kerti lak felé ne menjen, mert ott szellemek járkálnak.

— Csak talán nem gondolja, hogy hiszek a kísértetekben? — nevetett a leány.

De a kerti lak említésekor Dorrington Maude, a Hester nagyneje elhalványodott.

— Mégis megijedne, ha látna valamit — felelt a negyven éves Prippet ur. — Különösen mivel e kísértetek a legnagyobb ellenszenuvel viselgetnek a jegyepárok iránt. Hester keze az albesz alatt talákozott a Géraldéval s biztatóan megszorította azt.

Azt hiszem, hogy nekünk nines okunk félni tölük, — mondta Hester még mindig mosolyogva. — De tudja mit, Mr. Prippet, mondja el nekünk e szellemek történetét!

Igy sarokba szorítva, Prippet kénytelen volt elbeszélni, hogy Balham Abbey ezelötti tulajdonosa megnyerte a yorkshirei herczeg leányának kezét, de mikor reggel mindenki egybegyűlt már az esküvőre, a menyasszonyt nem bírták megtalálni. Végre is felfedezték egy levelet, melyben tudatja, hogy megelőző éjjel megszökött a völegény legjobb barátjával s hogy ne is keressek őket, mert, mire megtalálnák, már ugys házas-társák lesznek. A fiatal völegény egy ideig buskomor volt ezután. Azután pedig néhány czimborájával nap-nap mellett reggelizt ittak lent a kerti házban. Azt tartják, hogy nyári éjszakákon

még most is látni lehet néha e vidám társaságot, a mint poharat emelve átkot mond a női nemre.

A társaságra nem hatott valami jól a ki elbeszélés. Hester egészen belesápadt. Dorringtonné jelt adott a felkészéshez s egész kis társaság nem-sokára utban volt Balham Abbey felé.

Az óriási kivilágított palota olyan volt, mint egy egész városrés. A zenekar magyar cigányokból állott és sok angol elragadtatással hallgatta az ismeretlen melódiákat.

Mikor szünetkor vacsorához indultak, Hester kinezett az ablakon. Gyönyörű holdvilágos este volt s nagy kedvet érzett a sétára. Mégis mondta ezt Géraldnak s elindultak. Egymást átkarolva, szólanul haladtak az uton.

Egyszerre csak egy örökzölddel befutott házihokos értek, melynek ablakaiból nagy világosság áradt feléjük.

— Hol lehetünk? — kérdezte Hester. — Nézzünk be.

Az ablakhoz léptek.

Különös, kerek szobát láttak, a megterített asztalnál bársonyfrakkos rövid térdnadrágos, kivágott, csattos cipőjű ifjak ültek. Az egyik rövid pipát szitt, szomszédja fejét karjára hajtotta s nem lehetett látni az arczát, a harmadik háttal volt az ablakhoz. Egyszerre csak az, a ki szemben volt, szétérgette a füstöt maga elől és az ablakra mutatott. Arcza oly fakó volt, mintha a sárból két volna ki s az ifju pár ott künn remegni kezdett.

— A kertilak előtt vagyunk — mondta Gérald tompán. De nem bírt megmozdulni. Az az alak pedig felállt helyéről és az ablakhoz lépett.

enyészek el ez idő alatt, de Árpád népe ma is él, országa ma is áll, mert a jog és alkotmány sziklájára van alapozva.

Ezen alkotmány ott született a szeri pusztán, mely véres hadizajok és bölcs államtanácsokosok helye volt és a melyen ma, első fejedelmünknek, hon- és alkotmánytervező Árpádnak szobra áll.

E helyre már évek óta vonják ellenállhatatlan hazafias érzések a magyart, hogy az ősök emlékének, a mélabus tájon lelki elborongással, adozzék.

Ápoljuk szívünkben a magyar érzéseket! Nehéz idők viharos felhői kóvályognak nemzetünk felett. Ősi alkotmányunk szent sinai hegyén gyűlünk össze most, Árpád fejedelem megdicsőülésének ezredik esztendejében, erőt meríteni az ősapákra való halás visszaemlékezésből.

Teljek meg lelkünk ősi nagyságunk fényével és dicsőségük az ezeréves halott fejedelmet ott, hol országa és népe örök életének biztosítékait megteremtette. A szeri síkon szerzett alkotmány védte meg nemzetünket hadveszes századok zajlásai alatt és védi ma is keserű megróbbaltatások vérszes forgatagjaiban.

Ezen a helyen buzog fel a szeretet soha ki nem apadó forrása, melyből reményt, kitartást, erőt merít a multak fényén és nagyságán elmerengő lélek. Ez a hely az, hol a régi dicsőség emléke minkel, kései utódokat az emberi művelődés nagy munkájában való derekas helytállásra serkent.

Ez a hely az, a hol a haza tiszta és szent szerelmének oltára, Árpád fejedelem emléke, a fölöttünk élő hatalmas Isten szabad ege alatt áll!

Ez oltárhoz elzarándokolni ne késsetek magyar hazánk Polgárai!

Állatdíjazás Muraszombatban.

A muraszombati járási gazdákör a vasvármegyei gazdasági egyesület támogatásával f. hó 24-én lo, szarvasmarha, sertés és baronfi díjazást tartott Muraszombatban a vásártéren.

Szemüregéből két vörösfényű szem tekintett ki, óriási fogai előre álltak s halottas halszaga terjedt szét a légtérben. . . Ördögi mosolygál megragadta a polarát s annak tartalmát a Hester meztelen nyakára öntötte. A leány ájultan esett össze.

Arra jött öntudatra, újra, hogy Gerald a halántékait dörzsölte.

— Szent ég! Hester — mondta az ifjú türelmetlenül — már azt hittem sohasé ébred fel. Mily unalmasak is az asszonyok! Minden semmi-ségért elájulni! A leány felült s különös kifejezés lopódzott a szemébe.

— Menjünk már — folytatta — Gerald — de miféle jegy van a nyakán?

— Nem tudom. Akkor éreztem, mikor a hort reám öntöttek az ablakból . . . A leány nyakán egy kis kerek égési seb volt látható.

— Nézzé Gerald! Maga is kapott valami jegyet, — s rámutatott az ifjú fehér mellényére, mely szintén ki volt égetve.

— Én elrejttem a magamét, de maga is huzza rá a csipkét, a selymet vagy a nyakéket a magára — mondta Gerald csaknem durván.

Nem találtuk más mondani valót. Ugy értek be a bálterembe, mintha egy jéghegy került volna szíveik közé.

A leányt körülrajongta az ifjúság. Ő pedig uralkodott magán s vidáman táncolta át az éjszakát. Gerald kedvetlenül támaszkodott az ajtófélfához.

No, öreg, mi bajod? — kérdezte Prippe, a mint elment mellette.

— Nézzé csak, mily remek asszony ez az

Ugyanez alkalommal országos vásár is volt Muraszombatban, ennek következtében a közel és távol vidék lakossága közül igen sokan keresték fel a díjazás színterét.

Kint a vásárban a bejáratnál nemzeti színű lobogók hirdették a nap jelentőségét, ugyanily zászlót lobogtatott a friss reggeli szellő a jursátor felett is.

Már kora reggel gyülekeztek a kiállított a kiket a díszbe öltözött városi tűzoltók segítségével Horváth Géza gazdatiszt és Pusztai József mártónhelyi rk. tanító körül állítottak sorba.

Kévséssel 9 óra előtt kürtzsoló hívta fel a közönség figyelmét a kiállítás illetve díjazás megkezdésére. A bíráló bizottság élén gróf Baththy Zsigmond orsz. gyűlési képviselővel a gazdákör elnökével helyett foglalt a bíráló bizottsági sátorban a honnan a kölesösön bemutatás után, a felhajtott állomány megtekintésére indultak.

A bíráló bizottság tagjai voltak: gróf Baththy Zsigmond elnök, a Vasvármegyei gazdasági egyesület képviselőjében Chernel Antal és Marothy László nagybirtokosok, Rösler Károly igazgató titkár és Balhauer Ottó kerületi állattenyésztési felügyelő, Schweinhammer János tisztartó, Balez Aladár kasznár, Pósfay Pongrácz járásfőszolgabíró, Nemes Miklós és Junkunez Sándor m. kir. járási állatorvosok, Kühár József birtokos, Takáts R. István gazdáköri titkár azok kivül mint vendégek közösen a járás és Bellatinez intélegentiájá közöl.

A díjazásra felhajtottak 14 bikát, 18 tehenet, 21 zsót, 1 kecskét, 1 sertést, 4 mént, 18 kancazt, 16 csikót és 4 esalud baromfit.

A bírálat közel négy órát vett igénybe mi nek vegeztével a bizottság elnöke gróf Baththy Zsigmond néhány lelkes szó kíséretében kihirdette a bírálat eredményét, mely szerint:

Mének után díjat kaptak: Hodosek Mátyas (zoltánháza) 70. koronát, Czipott István (málnás) 30 koronát, Küzma Péter (Mezővár) 20 koronát.

Kanezák után: Andreics János Murapetrőcz 70 korona, Jónás József Ronafó 30 korona, Czipott Mátyas (Málnás) 20 korona, Szinicz Mátyas Ivánfalva 10 koronát.

Csikók után: Benkó István Mezővár 70 K., Rítuper József Mezővár 30 K., Martincez Miklós Muraszentes 20 K., Varga Alajos Várhely 10 K., Horváth Nándor Várhely 10 K., ezenkívül a Bellatinez takarékpénztár különdíját 20 koronát Torján Márton lippáhozzi lakos.

Bikák után: Püczkó András Mezővár 20 K., Gomba Ferenc Nemesd 15 K., Nemes Vincez Mezővár 10 K., Luthár Ferenc szentbátor 5 K., Vörös István Pusztaykfa 5 koronát.

Tehepek után; Bankó Győző Tölgyes 20 K.,

Algyne! — felelte Danvers. — Az ilyen nőket szeretem én! Mindenre vállalkozik s azt meg is érteti az emberekkel. A festék meg az arcpor kitünően áll neki.

— Megbolondultál? Hisz eddig gyűlölted e nőt!

Gerald gunyosan mosolygott s Algyne után futott.

Hester épp haza akart menni, mikor Gerald eltűnt az Algyne mellett.

Később, otthon, nagy beteg lett Hester s sokáig fektült ágyában. De Geraldot egyszer sem kívánta látni. Gerald pedig teljesen elmaradt a házól. Algyne oly botránosan viselkedett, hogy Balham Abbeyből kitiltották. Gerald Párisba kísért. Dorringtonnak pedig sértő levélben lemondott.

Egy nap Hester felült ágyán s beszélni kezdett:

— Geraldot ne várjátok vissza. Én őt örökre elvesztettem. Az Abbeyban Algyne't bevezette a teli kertbe s ott szüdi kezdte előtte a mai lányokat, megcsókolta ezt az asszonyt. Csak az a különös, — folytatta — hogy nekem éppen semmi bánatot nem okoz ez a dolog. És mondd' néni, — Dorrington Maudehoz szökött — volt-e te valaha a balhami kert lakban?

— Tizenöt év előtt, igen. Ez az oka annak, hogy sohasem mentem férjhez. Prippe, 'meséje' igazságon alapszik. Nézd ide!

Felreulta a nyakán a selyem csipkét és ugyanazon a helyen, a hol Hesternek szakasztott olyan piros, égési seb volt látható . . .

Fliszár István várhely 15 K., Püczkó András Mezővár 10 K., Barbarics Ferenc Zoltánháza 5 K., Horváth Miklós Halmos 5 koronát.

Úszók után: Pécesk Iván mezővár 20 K., Mester József Muraszombat 15 K., Szampt István Lukácsfa 10 K., Benicz Mátyas Tótöröcz 5 koronát.

A díjazónak kívül elismerő oklevéllel lett kiüntelve a gróf Szapary László v. b. t. t. felsőszőlőki uradalma szarvasmarhák után.

Baronfi és sertések után díj nem adatott ki. Az, hogy baronfiak után mégis, ugyanis a jury körül ott settenkedett egy szőke kis leányka hóna alatt szorongatva két keudermagos tyúkját szorongva leve, hogy mikor veszik észre az ő szemefenyét a kemény szívű urak s már már kiserdult a könnye, midőn egyik jölekkü ur megsejtette a nagy szomuoság okát közderütségre hamarosan megvizsgálták néhány esengő koronával az elszomorodott, csöpséget.

A kiállított állatok igen megnyertek a bírálók tetszését, azonban nem halgathattuk el azon megjegyzésüket, hogy gazdáink a kik ma már igen szép állatállományal bírnak nem eléggé pártolják a gazdákör ily nemű nemes célu aktióit, pedig a gazdákör önzetlenül ép az ő gazdaságok gyarapodását szolgálja; de reméljük, hogy e közöny nem tart sokáig s gazdáink önjavukat felismerve, szívvel lélekkel sorakoznak a gazdákör fejlődést hirdető kibontott zászlója alá.

A díjazás befejezte után gróf Baththy Zsigmond elnök végül látta a megjelenteket a Dobrai-fele vendéglobben, ahol a jó konyhát diesső ebed közben Marothy László nagybirtokos gróf Baththy Zsigmond képviselőnek megköszönte a szíveslátást s ugy társai, mint az egész gazdáköröset nevében kérte őt, hogy igazán közhasznu munkásságával, tudásával pártfogolja, vesesse továbbra is a járás gazdait. Ömélőtsága melegen köszönte meg érdemeinek megemléstését s vendégeit eltette.

A mindvégig jó hangulatban levő társaság a délutáni órákban oszlott csak szét, midőn is a vendégek egy része vasutón haza utazott.

A szabadgyéti alagutról.

Irta: **Bernstein Győző.**

(Vége.)

Az alagutak fejlődésében a mi alagutunk haladást jelent. Amennyiben az első alagut, mely teljesen betonnal készült. A falazat alsó részét az alagut belsejében a helyszínen betonoztuk, míg a boltozatot a már előre elkészített beton műkövekből falaztuk. Csak néhány kivételes gyűrű boltozata készült téglából.

A falak vastagsága a gyűrűben észlelt nyomás szerint némileg változott s többnyire az egy métert is meghaladta.

A nyugó hely begyepesített előbevégaival, elcgyengetett felületeivel nem is sejteti, hogy a vizeknek mily élénk országa létezik annak belsejében. 380 méter szivárgó és ugyananyai vízlelőítő tárna tartja kordában a káros vizeket s teszi az alaguta ártalmatlanná.

Ez a hosszú — a tárgy természetéhez képest mégis rövid — leírás csak halovány képet nyújtott magáról az alagut építésről, mely képet előnyösen kiegészítheti, kiszínezheti az, ki a helyszínen látta a nyüzsgést, mozgást, a billenő kocsi hosszú sorát, a sok kilométert vő munkavégányt, a barakkosunk bányász értelemmel rendelkező lovait, a munkások tarka tömegét, a sok ezer köbmétert tevő egymásra halmozott építő anyagot és fogalmat alkothat magának az alagut építés érdekességéről, szépségéről, bajairól és kellemetlenségéről.

A nagy tetején épült fahéz talap allandóan hangos volt az építés által oda vonzott alakoktól, kik között igen gyakran környékbeli kirándulók is voltak. Ők képeztek kapesot, a mi különálló, a civilisatóiót harcoló vad világnak és a polgári életet élő világ között.

Hogy ezt a küzdő, harcoló, vad világot szemléltessem, arra már nem vállalkozom. Nem is tartozik szorosan a tárgyhoz, de megérteni, felfogni sem tudja azt a egyszerű szemlélő. Némelyiket megkajja az életnek regényes volta, küzdő helyeink természetű szépségei, másikat vonzza a tarka kaleidoskop szemén változó érdekes világ, harmadik visszaborzod a sok baj, kellemetlenség és veszély láttára, a negyediknek a

nyüzgő, mégis magános világ tűnik fel, de egyik szemlélése senkire sem érzi azt a felmuló hatalmas erőt, melyet a produktív munka, az alkotás gyönyörűsége nyújt, a küzdés, viaskodás, melyben az ellenfél nem a hozzáánk hasonló gyarló, a küzdelemben ravasz, kárörvendő ember, hanem a Természet.

Az alkossz befejezve.

A hosszú nyelvi lámpással járkáló minneur alakja eltűnt a szabadhegyi határból, hogy másolj új küzdelem után lásson.

Őnök már régen elfelejtettek, hogy az alagút vágaiomkor hogy épült, az új nemzedék képzetében már úgy fog élni, mint a fa, mely a természet alkotó részét képezi, amikor a mineurek képzetében, mely a különböző behatásokra igen fogékony, még élénken éli a hely, a vidék, melynek fölfélt verejétek cseppei öntöztek és ha elcsenék az a mozaik darabja kellemes emlékekkel is teltek — visszavágyik — talán vissza is jön.

A battyándi táncmultság.

A rendezőség agilis buzgalma meghozta a megjósolt sikert. Anyagiakban és erkölcsiekben is oly fényesen sikerült járásunk tanuló ifjúságának Battayándon rendezett multságára, hogy ahogyan akad párja. Ott volt az egész járás. A Muraszombattól indult vicinális csak egy nyüzsgőből a szörnyű nagy súly alatt, oly zsúfoltság telve volt minden félke. A vonattal érkezettek zenezővel fogadtak s úgy kísérték be az ag. ev. templom terre, hol a multság lezajlott. Erre pedig fényes tüziféket rendeztek, mely kellemes szórakozást nyújtott a nagy közönségnek. A szép multságból 175 korona jutott a battyándi tüzöltő egyesületnek és az óvodának. A jelen volt leányok nevora:

Adler Irén, Bácz Gizella, Berger Nella, Bódy Margit és Aranka, Bouquet Vilma, Csaplovits Emilia, Fehér Mariska, Fliszár Sárka, Hajdinyák Gabi, Halbart Adél és Olga, Heimer Soroletta és Malvin, Hirschl Margit, Horváth Kamilla, Hima Mariska és Margit, Keő Margit, Kolossa Ida, Kovács Böske, Kovács Ilonka, Kúzmics Ida, Kovács Ilonka, Loncsár Mariska, Luthár Szidónia, Metzker Irma, Morgenstern Jolan, Pammer Gizella, Pintér Ilonka, Saságy Paula, Sparas Jolan, Saary Katica, Simon Etelka, Sokál Irén és Olga, Szakonyi Edit, Stern Elvira, Szajgyártó Jolan és Katica, Réth Kornelia, Tomka Gizella, Varga Irma, Binstein Juliska.

HIREK.

— **Gróf Szápáry László** v. b. t. t. nagybirókos kedden délután automobilon Sorok-Ujfalura utazott gróf Szápáry Pal látogatására.

— **Gróf Saint Julien Kelemen**, a battyánfalvi uradalom tulajdonosa, Salzburg helytartója, már pár hét óta battyánfalvi kastélyában időzik családjával együtt.

— **Bezerédy István** vasvármegyének főispánja, hétfőn este a 8 óra 47 percor érkező vonattal Tomor Kálmán főispáni irnok kísérelében városunkba érkezett. A főispán fogadására a pályaudvaron megjelentek Pósfay Pongrácz főszozolgabíróval élén szolgabírószág, továbbá a helybeli intelligens társaság számos tagja. A főispán, ki gróf Szápáry László v. b. t. t. vendége volt, megérkezése után egy grófi fogathat ült s a várkastélyba hajtattott. — A hivatal vizsgálatot kedden reggel kezdette meg a főispán s a szolgabírószágnál tapasztalt mintaszerű rend felett legteljesebb elismeréssel nyilvánította Pósfay Pongrácz főszozolgabírósnak és az egész tisztikárnak.

Kedden délelben 1 órakor gróf Szápáry László v. b. t. t. fényes ebédet adott a főispán tisztületére, melyen a vendégszerető főúri házigazdán és özv. gróf Szápáry Gézáncán kívül jelen voltak De Puisse marquisné, Latinovich Ernő, Pósfay Pongrácz, ifj. Horváth Pál és Döbrentei Antal.

Délután a főispán gróf Szápáry László társaságában elutazott automobilon Székelyhelyre, Szombathelyre.

— **Főcze Gyula szántanócsos**, a vármegyei számvéveség főnöke, kedden városunkban időzött, megvizsgálta Bodnár Endre jár. számvévo hivatalát és azt példás rendben találta.

— **Vasuti utatjárók pótátadása.** A körmen— muraszombati vasut vonalán létesített utatjárók pótólálag átadása pénteken eszközöltetett. E célból vegyes bizottság járta be hajtányon a vonalat, amelynek tagjai voltak: Somogyi Miklós t. főügyész és Hozdovics Antal kir. főmérnök a megye részéről, Wetzler főmérnök és Adler Miksa osztálymérnök a vasut részéről, Hirschler Leo mérnök a vállalat részéről. A bizottság este Muraszombathba ért, itt meghalt, s szombaton reggel vissza utaztak. Erről a bizottsági utazásról egyik lapitársunk azt írta, hogy ez az alsóleben muraszombati vasut közigazgatási bejárása lesz, ami érthető szenatiót okozott Muraszombathban, de minden alap nélkül.

— **Váradó Manó** kir. mérnök hétfőn és kedden hivatalos körutat tett a járásban.

— **Ez kell a németnek.** Lapunk egyik korábbi számában megírtuk az osztrák és különösen a regedei és halbereini mészárosoknak és marhakereskedőknek azt a hallatlanul szemtelen kijelentését, hogy kényseríteni akarják a mi embereinket arra, hogy marháikat a regedei állomásra hajtassák, mert másképp nem veszik meg azokat. Akkoriban kellek megmúltattuk a pökheudi sógorok e fennhéjázó szemtelenségét és egyben felszólítottuk a járás vezetőit, hogy ne hagyják magukat terrorizálni, rámutatva azon nagy anyagra, amit azáltal szenvednek, ha marháikat Regedébe hajtják. Mint több oldalról örömmel értesülünk, népünk hajlott a jó szóra és ajtót mutatott azoknak a németeknek, akik csak a Regedébe való hajtás feltétele mellett voltak hajlandók vásárolni. És végre is ezeknek kellett engedni, mert rá vannak szorulva a mi marháinkra és kénytelenek voltak úgy vásárolni, hogy az állatok csak a muraszombati állomásra hajtassanak. Üdvözöljük derek gazdáinkat és ismételten felhívjuk a Gazdakör figyelmét, hogy saját hatáskörében ismertesse meg a néppel, hogy a németek vannak rák szorulva s nekik kell alkalmazkodni hozzánk.

— **Vilinszky Károly** p. ü. számtiszt a kórházi számadások vizsgálata céljából kedden városunkban tartózkodott.

— **A vasuti műszaki felülvizsgálata.** A vasut építés utolsó aktsa, a vonal műszaki felülvizsgálata szeptember hó 12-én veszi kezdetét. A kereskedelemügyi miniszterium erre a napra hívta ugyanis össze a nagy bizottságot, melynek vezetője Novák Bertalan máv. felügyelő lesz. A bizottság előreláthatólag 15—16-ka táján fog Muraszombathig elérkezni.

— **Röza Ernő** máv. mérnök, ki a vasutépítés ellenőrzésével volt megbízva, jelenleg a vonalon tartózkodik és színtermési munkálatokat végez.

— **A pusztaszeri országos Árpád-ünnep sorrendje:** 1. Ünnepi istentisztelet. A szent misét Várhelyi József szeged rókusí plébános végzi, ugyan ő tartja a szent beszédet is. Az énekek részben Zsák Lajos szegedföldtanai tanító, részben a szegedi egyesült dalárdák éneklék Erdélyi Sándor karmester vezetése alatt.

2. Karének. A „Hymnus”. Előadják a szegedi egyesült dalárdák.

3. Megnyitó beszéd s a küldöttségek üdvözlése Dr. Kelemen Béla Csongrád vármegye és Szeged szab. kir. város főispánja, rendezőbizottsági elnök által.

4. Az ünneplő közönség üdvözlése, a Szegeden székülő „Pusztaszeri Árpád Egyesület” nevében Dr. Becsey Károly országgyűlési képviselő, rendezőbizottsági alelnök által.

5. „Árpád siri álma”. (Az ozmáni korból). Költemény. Írta: Miskolczi Kovács Gyula. Szaválja: Bakó László, a „Nemzeti Színház” színésze. 6. Karének. „Szentelt hantok”. Szövegét írta: Komocsy József; zenéjét szerző: Mosonyi Mihály. Éneklék: a szegedi egyesült dalárdák. 7. Ünnepi beszéd. Tartja: Dr. Barabás Béla, országgyűlési képviselő. 8. „Pusztaszeren”. Költemény. Írta és szaválja: Szalay Károly, főgimn. tanár, rendezőbizottsági alelnök. 10. Szózat. Éneklék a szegedi egyesült dalárdák vezetőivel az ünneplő közönség. 11. A millenáris emlékü megkoszorúzása a küldöttségek által. Az ünneplő végetlélvél közös ebéd, a küldöttségek és jelentkezők részére fentartott sátorban. Délután 3 órakor népiünneplő.

— **Személyi hír.** Molnár Béla, a herceg Bathányi-Strattmann-fele uradalom jószágkormányzója vasárnap városunkban időzött.

— **Kinevezés.** Fekete Gerő, szolgabíróságunk régi és derék díjokát vasvármegye főispánja irnokk nevezte ki s vizsgálattételre a központi árvaszékhez osztotta be.

— **Belatinec mulat.** Legutóbbi számunkban hírt adtunk arról, hogy a belatinec meghívóval irt józú ismertetésünk miatt Belatinecban megharagudtak, sőt állítólag meg is fenyegették lapunk szerkesztőjének egy beltagját. Most értesülünk azonban követlenül a rendezőségől, hogy ellenünk a multságos semifele nyilatkozat nem történt, miert is hírlinket helyreigazítjuk, mivel az tárgyalaton volt.

— **A vasuti kisajátítás** munkálatai serényen folynak. Bernstein Győző vállalati mérnök már régebb idő óta végzi a felméréseket s még e héten minden valószínűség szerint elérkezik Muraszombathig. Kivánatos is, hogy e munkálatok mielőbb befejeztessenek, mert az illető tulajdonosok, kiknek területeit a vasut elfoglalta, már régóta várják, hogy annak értékét megkapják.

— **Új iskola.** Görghegyen új 2 tantermes iskolát építenek. A munkálatokat legközelebb megkezdik.

— **Vadászatok.** A muraszombati vadászársaság e héten két ízben is tartott társas vadászaton. Elsőben vasárnap délután vonultak ki s igen szép eredménnyel járták a mezőt, a menyinyben 80 drb szárnyas és 4 nyul esett. Másodizben esőtűtkön délután volt vadászat a szentibori határban, de már sokkal rosszabb szerencsével. Mindössze 26 darab szárnyas és 3 nyul esett. A vadászaton részt vettek: Aczél József, Bodnár Endre, dr. Czifrák János, Gilyén Sándor, Junkunec Sándor, ifj. Horváth Pál, Kleinrath József, Pósfay Pongrácz, Sinkovich Elek és dr. Skrlécz Mihály.

— **Több figyelmet a tolatásoknál.** Hétfőn, az hó 26-án este Muraszombathba érkező vonat utasai keservesen panaszkodtak, hogy Battayánd állomáson olyan erővel tolatták a kocsikat, hogy egy-másik gyengébb szívi utas összeülködésre gondolt. Ez a panasz nem a legújabb keletű. Oka valószínűleg a sietés. Ha már egyszer azt kell szenvedniük ennek a tolatási mizeriának minden egyben nyomorúságát, legalább arra ügyeljen a személyzet, hogy ne csináljon összeülködéseket. Egyébiránt már itt volna az ideje egy külön tehervonat létesítésének s akkor e komédiák megszűnnének.

— **A tókába fut.** E hó 25-én este Rétállason a szülői gondatlanságnak ismét áldoztat esett egy gyermek. Graf Ferencnek hasonló nevű 15 hónapos fiaacska a udvaron játszadozott s e közben az ott levő tókába esett és belefulladt. A boncolást másnap, 26-án ejtették meg. A járásbírószág részéről dr. Szász Ferenc vizsgabíró és Schedl Nándor jegyzőkönyvvezető szálltak ki. A boncolást dr. Geiger Vilmos és dr. Skrlécz Mihály orvosok végezték. A gondatlanság esete fennforogván, az iratok az ügyészséghez küldettek be. — Annymira gyakoriak ezek a sajnálatos esetek, hogy a hatóságának immár tennie kellene valamit. Tudunkunk van vármegyei szabályrendelet, amely szerint ezek a tókák 1 méter magas kerítéssel látandók el, de ez úgy látszik, abszolút nincsen végrehajtva.

— **Felülvizetések.** A belatineci fiataliság folyó hó 18-án tartott cabarettel egybekötött táncmultságán a következők voltak zsvések felülvizetni, akiknek ez uton is hálás köszönetet mond a rendezőség. Fuss Nándor 10.40 K. Szöcs Lajos

4 K. özv. Szepesi Sándorné 3.40 K. Most Rudolf 3 K. Langer Rezső 2.40 K. Balás Béla, Geiger N. 2—2 K. Weiss Béla 1.60 K. Nábrucky Béla 1.40 K. Kollár Peter, Piatsek János, Balez Aladár 1.20—1.20 K. Paller Kálmán, Somn József, Szelepec József, Csizsár János, Osztovis József, N. N., Fallik Vencel, B. F., Csepreghy Károly, Pakróczy N., Szép János, Szijjártó Géza, Fekete Géza 1—1 K. Tury József, Nagy Sándor, Czinecz János 80—80 fillér, Lánecz György, dr. Kohn Ignác 60—60 fillér, N. N., Benkovich János, Püekó József 50—50 fillér, Mukán József, N. N., Bakó Károly, Gáspár N., Preisler Mariska, Takács Irma, N. N., Felményi M., Zsizsek Márton 40—40 fillért.

Apró hirdetés.

Könyvtár órák. A muraszombati gazdakör könyvtára nyitva van naponta délelőtt 11—12 óráig a titkári hivatalban. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig szerdán délután 1—2 óráig áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

Egy tanuló

felvétetik Kardos József vas- és fűszer kereskedésében Muraszombat.

Izraelita

imakönyvek a közelgő ünnepekre dobozban (4 könyv) diszkötésben, naptár és új évi képes lapok a legutányosabb árban kaphatók Balkányi Ernő könyv- és papirkereskedésében Muraszombat.

Alsó-Lendva Vidéki Takarékpénztár részvénytársaság.
Alapított 1898-ban.

Hirdetmény.

A tudvalevő rendkívüli pénzdrágaság miatt igazgatóságunk elhatározta, hogy folyó év szeptember hó 1-től takarékbetétek után és pedig:

14 napi felmondásra 4¹/₂ %
3 havi „ 5 %
6 „ „ 5¹/₂ %

kamatot fizet, azon hozzáadással, hogy a 10% betétkamatadót az intézet fizeti.

Alsó-Lendva Vidéki Takarékpénztár részvénytársaság.

Vasvármegye leírása

népszerű füzetecske iskola és magán célra. Ára 20 fillér. Kapható Balkányi Ernő könyv- és papirkereskedésében Muraszombat.

100 drb cigaretta hüvely
12 krajcártól feljebb. — Kapható
Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

Hirdetések a kiadóhivatal czimére küldendők.

Mesés szép lesz
minden hölgy

a Mintsek féle Aranka-Créme világhírű bamulatos hatásától. Egy tégely ára 1 kor., nagyobb rózsza színben 2 kor. Arankaszappan 70 fillér. Aranka mosdó víz 1 kor. Aranka hölgypor 1 korona, nagy 2 korona.

Kapható egyedül a készítőnél:

Mintsek Géza vegyészeti laboratóriumában Kecskemét.

Hólyagpapir,

befőtt bekötéséhez, finom minőségű, kapható Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat és Alsólendva. Legfinomabb levélpapírok dobozban és csomagonként.

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Csomagoló papir

használt, keményebb fajtájú, különféle alak, tűzrakáshoz is nagyon alkalmas, eladó Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat. Kilója 12 fillér. 5 kilónál kevesebb nem lesz eladva.

Iskolai könyvek és nyomtatványok, író- és rajzszerek, iskola táskák és szijak

Kapható

Balkányi Ernő

könyv- és papirkereskedésében Muraszombat.

Balkányi Ernő könyv- és papirkereskedésében Muraszombat kapható és megrendelhető a következő tudományos, szépirodalmi munkák és napilapok:

Önüggyvéd, házi titkár

és levelező. Tartalom: utasítások sommás eljárás, fizetési meghagyás, polgári házasság, örökösödési eljárás, helyeg és egyéb illetékekről, szabadalmokról, kamatláb meghatározásáról szóló legújabb törvények alapján. — Minták ipari és kereskedelmi, családi és szerelmi levelekhez, szerződések, bizonyítványok, váltók, folyamodványok, nyugták stb. stb. dolgokhoz. Bolti ára köve 2 K 40 f.

Pallas Lexicon.

18 kötet,
bolti ára 216
korona helyett
120

korona kedvezményes ár. Értelmezhetni az A.-Lendvai üzletben is.

Tolnai Világ Lapja.

Szépirodalmi képes lap. A legelterjedtebb és teljesen mindent felölelő heti lap. Minden hóban első rangú író által írt, angol vászonba kötött érdekes regény, melynek ára 40 fill. Minden évben legalább kétszer nagyobb értékű kedvezmény. Egyes számra is elfogadjatik megrendelés, mikor is a házhoz lesz kihordva. — Egyes szám ára 24 fillér.

Kis Ujság

és
Friss
Ujság

politikai napilap, minden szám érdekes regényvel.